

ТАҚРИЗИ

роҳбари илмӣ ба таҳқиқи диссертатсионии Раҳмонализода Муҳиддин Раҳмонали дар мавзуи «**Чанбаҳои педагогӣ-иҷтимоӣ ташаккули шахсияти бачагони бепарастор ва беназорат**», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3.9. Назария ва методикаи ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (педагогикаи иҷтимоӣ ва худшиносӣ) пешниҳод шудааст

Мубрамияти мавзуи таҳқиқи диссертатсионӣ. Мушкilotи беэътиной ба кӯдакон ва наврасон, бепарастору беназорат шудани онҳо як масъалаи мубрами иҷтимоӣ дар ҷомеаи Тоҷикистон буда, омӯзиши амиқ ва ҳамаҷонибаро талаб мекунад. Масъалаи мазкур ба чанбаҳои гуногуни ҳаёт ва рушди кӯдакон ва наврасон таъсир расонида, даҳолати фаъоли ҳукуматро талаб мекунад. Шароити мураккаби иҷтимоӣю иқтисодӣ дар мамлакат, аз ҷумла, ғоизии баланди оилаҳои ҷудошуда, камбизоат ва фазои номусоиди маънавию психологӣ дар ҷунин оилаҳо, сабабҳои асосии беназоратӣ ва бепарастории кӯдакон мегардад. Кӯдаконе, ки аз зӯроварии ҷисмонӣ ва психикии падару модар фирорӣ мешаванд, оилаҳоро тарк карда, ба қатори онҳое мепайванданд, ки ба ҳимоя ва дастгирии иҷтимоӣю педагогӣ ниёз доранд. Вазифаи ҷомеа на танҳо мубориза бо оқибатҳои қавравӣҳои ноҷолиғон аз меъёрҳои рушди иҷтимоӣ, балки пешгирии ин ҳолатҳо мебошад.

Чанбаҳои гуногуни онро педагогҳо, психологҳо, ҷомеашиносон ва файласуфон мавриди омӯзиш қарор дода, сабабҳои пайдоиш ва паҳншавии бепарасторӣ дар байни кӯдакону наврасон дар чанбаҳои ҳуқуқӣ ва иҷтимоӣ, сиёсии фаъолияти давлат, дар анъанаҳои маънавии оилавӣ, дар дараҷаи инкишофи арзишҳои ахлоқии ҷомеа, инчунин, зери ҳимоя қарор надоштани ниҳоди оила маънидод кардаанд.

Ҳамаи гуфтаҳои боло мавзуи қори диссертатсионии мазкурро ҳамчун: «**Чанбаҳои педагогӣ – иҷтимоӣ ташаккули шахсияти кӯдакони бепарастор ва беназорат**» муайян карда, масъалаи бепарасторӣ ва беназоратии кӯдакон яке аз масъалаҳои мураккабтарини иҷтимоӣ маҳсуб ёфта, дар ҳамҷаворӣ дониши педагогӣ, психологӣ, ҷомеашиносӣ, таърихӣ қарор дорад.

Аз ин хотир, андешаву мулоҳизаҳои дар боло иброзшуда аз он шаҳодат медиҳанд, ки барои «**Чанбаҳои педагогӣ-иҷтимоӣ ташаккули шахсияти бачагони бепарастор ва беназорат**» аз ҷиҳати назариявӣю амалӣ мубрам ва муҳим мебошад.

Раҳмонализода Муҳиддин Раҳмонали 1987 дар ҷамоати Зиракӣ, деҳаи Ҳақимобод таваллуд шудааст. Номбурда соли 2005 МТМУ №12-и ноҳияи Кӯлоб ва соли 2010 Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакиро бо ихтисоси «Физика ва математика» бо муваффақият хатм кардааст. Аз соли 2010 то соли 2012 дар МТМУ №12-и ноҳияи Кӯлоб ба ҳайси омӯзгори «Физика ва математика» фаъолият намудааст.

Фаъолияти меҳнатнашро аз соли 2014 ба ҳайси ассистенти кафедраи психологияи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ оғоз карда, то инҷониб дар кафедраи номбурда кору фаъолият намуда истодааст. Номбурда, соли 2015 ҳамчун унвонҷӯи кафедраи умумидонишгоҳии педагогикаи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ ба таҳқиқ машғул шудааст.

Кори диссертатсионии Раҳмонализода Муҳиддин Раҳмонали аз муқаррароти асосии таҳқиқ дар чараёни гузоришҳо дар конференсияҳои илмӣ – амалӣ баён гардида, мавриди тасвибу татбиқ қарор гирифтанд.

Диссертатсия аз муқаддима, се боб, ҳашт зербоб, хулосаҳои умумӣ ва пешниҳодот, рӯйхати адабиёти истифодашуда (210 номгӯй) иборат аст. Матни асосии диссертатсия дар 175 саҳифаи чопи компютерӣ баён гардида, 6 ҷадвал ва 2 расмро дар бар мегирад.

Дар муқаддима мубрами мавзӯи таҳқиқи диссертатсионӣ асоснок карда шуда, дараҷаи омӯзиши масъалаи илмӣ арзёбӣ гардида, объект ва мавзӯи таҳқиқ, ҳадаф ва вазифаҳои он, асосҳои назарӣ ва методологӣ, навгониҳои илмӣ, аҳаммияти назариявӣ ва амалӣ муайян карда шудаанд.

Дар боби якум таҳти унвони **«Асосҳои-назариявӣ методологии шахсияти кӯдакону наврасони бепарастор ва беназорат»** пеш аз ҳама, инъикоси ин масъала дар адабиёти илмӣ, ҷанбаҳои иҷтимоӣ психологии масъалаи бепарасторӣ ва беназоратии наврасон, хусусиятҳои ташаккули шахсияти ҷунин кӯдакону наврасони мавриди таҳлил қарор гирифтааст.

Дар боби дуюми диссертатсия, ки **«Вазъи бепарасторӣ ва беназоратии кӯдакону наврасон дар Тоҷикистон ва сабабҳои асосии онҳо»** ном дошта, дар он вазъи кунунии бепарасторӣ ва беназоратии кӯдакону наврасон дар Тоҷикистон, сабабҳои асосии бепарасторӣ ва беназоратии кӯдакону наврасон дар Тоҷикистон ва тадбирҳо оид ба дастгирии педагогӣ иҷтимоӣ онҳо, мавриди таҳлил қарор дода шудааст.

Дар боби сеюми диссертатсия **«Таҳқиқоти таҷрибавӣ-озмоишии шаоронитҳои педагогӣ ташаккули шахсияти кудакони бепарастон ва беназорат дар шароити муассисаи махсуси таҳсилотӣ»** мазмун ва методикаи кори таҷрибавӣ-озмоишӣ оид ба ташаккули шахсияти кӯдакону наврасони бепарастор ва беназорат, самарбахшии натиҷаҳои озмоиши педагогӣ оид ба ташаккули шахсияти кӯдакону наврасони бепарастор ва беназорат мавриди озмоиш қарор дода шудааст.

Дар хулоса ва пешниҳодҳо натиҷаҳои асосии таҳқиқи илмӣ ҷамъбаст гардиданд.

Нуктаҳои илмӣ ва натиҷаҳои диссертатсия илман асоснок буда, бо далелҳои муътамади назариявӣ-методӣ ва таҳлиلى мустаҳкам карда шудаанд. Муҳтавои асосии диссертатсия дар мақолаҳои илмӣ наҷргардида ва баромадҳои муаллиф дар конференсияҳои сатҳи ғуноғун инъикос ёфтаанд. Аз ҷумла, натиҷаҳои асосии дар диссертатсия бадастомада дар 11 мақолаҳои илмӣ, аз ҷумла, 7 мақола дар маҷаллаҳо,

ки аз ҷониби КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва КОА-и Федератсияи Россия тавсия дода шудаанд, ба таъб расиданд.

Хулоса диссертатсияи Раҳмонализода Муҳиддин Раҳмонали дар мавзуи «Ҷанбаҳои педагогӣ-иҷтимоии ташаккули шахсияти бачагони бепарастор ва беназорат» кори анҷомёфта махсуб ёфта, ба талаботи «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ» (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, №267) ва Дастурамал оид тартиби барасмиятдарории диссертатсия ва автореферати диссертатсия (қарори Раёсати Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии тоҷикистон аз 31 март соли 2021, №3) ҷавобгӯ буда, ҷиҳати саозовор гардидан ба дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3.9. Назария ва методикаи ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (педагогикаи иҷтимоӣ ва худшиносӣ) пешниҳод карда мешавад.

Роҳбари илмӣ:

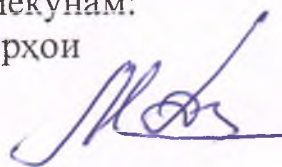
доктори илмҳои педагогӣ, и.в.
профессори кафедраи фанҳои
гуманитарӣ ва методикаи таълими
онҳои ДДК ба номи А.Рӯдакӣ
«30» 04 соли 2026

Бозоров Хушвахт

Суроға: 735360, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш. Кӯлоб, куч. С. Сафаров, 16.
Тел.: (992) 985 56-41-21

Имзои Бозоров Х.-ро тасдиқ мекунам:
Сардори Раёсати кадрҳо ва корҳои
махсуси
ДДК-и ба номи А. Рӯдакӣ

Давлатзода Миралӣ
Абдусамад

Суроға: 735360, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш. Кӯлоб, куч. С. Сафаров, 16
Тел: +992(83322) 2-35-06; +992(83322) 2-35-09.
E-mail: info@kgu.tj; Сомонаи расмӣ:
www.kgu.tj.
«30» 04 соли 2026

